درس ۳ از ۱۲

Windows 10 & 11

Desktop · Workstation · Laptop

دسکتاپ، Settings و ابزارهای داخلی ویندوز

دوره کامل · Windows 10 22H2 · Windows 11 26H2

در درس سوم چه یاد می‌گیرید

- گردشی در دسکتاپ ویندوز ۱۱ (و چه چیزی از ویندوز ۱۰ تغییر کرد)
- میانبرهای کیبورد که هر مدیر سیستم استفاده می‌کند
- مهارت‌های پیشرفته File Explorer و فولدرهای خاص
- Settings در برابر Control Panel: صفحه‌های مدیریتی کجا هستند
- کنسول‌های مدیریتی (ابزارهای msc.)
- Task Manager، Resource Monitor و دیگر ابزارهای داخلی
- باز کردن سریع هر ابزار از Run، Search یا Terminal

گردشی در دسکتاپ

میانبر	چه کار می‌کند	بخش
Win	برنامه‌های pinشده، همه برنامه‌ها، فایل‌های پیشنهادی،	Start
Win + S	پیدا کردن برنامه‌ها، فایل‌ها، تنظیمات و نتایج وب	Search
Win + T	برنامه‌های در حال اجرا؛ در ۱۱ وسط، گزینه چپ هم دارد	Taskbar
Win + E	فایل‌ها، فولدرها، درایوها، شبکه	File Explorer
Win + I	برنامه مدرن تنظیمات	Settings
Win + A	Wi-Fi، Bluetooth، صدا، روشنی، باتری	Quick Settings
Win + N	مرکز اعلان‌ها و تقویم	Notifications

میانبرهایی که هر مدیر سیستم استفاده می‌کند

چه چیزی باز می‌کند	میانبر
منوی Power User: Terminal (Admin)، Device Manager، Disk Management	Win + X
جعبه Run: نام هر ابزار را تایپ کنید، مثلاً services.msc	Win + R
مستقیم Task Manager	Ctrl + Shift + Esc
قفل صفحه — هر بار که از کمپیوتر دور می‌شوید	Win + L
تاریخچه clipboard	Win + V
عکس از یک بخش صفحه (Snipping Tool)	Win + Shift + S
Task View و دسکتاپ‌های مجازی / Snap layouts	Win + Tab / Win + Z

مهارت‌های پیشرفته File Explorer

- View > Show > File name extensions — همیشه روشن کنید
- View > Show > Hidden items — دیدن AppData و فولدرهای مخفی دیگر
- در address bar کلمه powershell، cmd یا wt را تایپ کنید تا shell همان جا باز شود
- کلیک راست > Copy as path (Ctrl + Shift + C)
- تب‌ها (Ctrl + T) و پنجره‌های کنار هم با Snap
- یک مسیر مانند %APPDATA% را در address bar بچسبانید

فولدرهای خاص و مسیرهای environment

```
%USERPROFILE%       C:\Users\wahid              # your home folder
%APPDATA%           ...\AppData\Roaming           # app settings that roam
%LOCALAPPDATA%      ...\AppData\Local             # caches, local app data
%TEMP%              ...\AppData\Local\Temp        # temporary files
%ProgramFiles%      C:\Program Files              # 64-bit apps
%SystemRoot%        C:\Windows                    # the OS itself
shell:startup       your Startup folder (runs at sign-in)

C:\> echo %USERPROFILE%
PS C:\> $env:USERPROFILE ; Get-ChildItem Env:
```

Settings در برابر Control Panel

کجا بروید	کار
Settings > System > About	نسخه، تغییر نام کمپیوتر، مشخصات
Settings > System > Storage	ذخیره‌سازی، Storage Sense، پاک‌سازی
Settings > System > Recovery	بازیابی، advanced startup، reset
Settings > Apps > Installed apps / Startup	حذف برنامه‌ها، برنامه‌های startup
Settings > Windows Update	آپدیت‌ها، تاریخچه آپدیت، توقف
Control Panel (هنوز موجود است)	ابزارهای کلاسیک: Programs and Features، Devices and Printers

کنسول‌های مدیریتی (.msc)

برای چه	کنسول	فرمان
ابزارهای زیاد در یک پنجره	Computer Management	compmgmt.msc
درایورها، دستگاه‌های ناشناخته، غیرفعال کردن سخت‌افزار	Device Manager	devmgmt.msc
پارتیشن‌ها، حرف درایو، دیسک جدید	Disk Management	diskmgmt.msc
شروع، توقف و تنظیم سرویس‌ها	Services	services.msc
لاگ‌های سیستم و برنامه‌ها	Event Viewer	eventvwr.msc
اجرای برنامه‌ها طبق زمان‌بندی	Task Scheduler	taskschd.msc
نسخه Pro و بالاتر	Local Users / Group Policy	lusrmgr.msc / gpedit.msc

خواندن Task Manager مانند یک مدیر سیستم

- Processes: مصرف CPU، حافظه، دیسک و شبکه هر برنامه — بر اساس پرمصرف‌ترین مرتب کنید
- Performance: گراف‌های CPU، حافظه، دیسک، GPU، Wi-Fi/Ethernet
- Startup apps: آنچه را هنگام ورود لازم ندارید غیرفعال کنید
- Users: چه کسی وارد شده و از چه استفاده می‌کند
- Details: شماره پروسه (PID)، اولویت، خط فرمان
- Services: نمای سریع؛ با کلیک راست services.msc را باز کنید

ابزارهای داخلی بیشتر

چرا مهم است	ابزار	فرمان
کدام پروسه همین حالا از دیسک یا شبکه استفاده می‌کند	Resource Monitor	resmon
خط زمانی crash ها، خرابی‌ها و آپدیت‌ها	Reliability Monitor	perfmon /rel
سخت‌افزار، درایورها، حالت BIOS، Secure Boot	System Information	msinfo32
بوت در Safe Mode، گزینه‌های بوت	System Configuration	msconfig
جزئیات گرافیک و صدا	DirectX Diagnostic	dxdiag
حذف فایل‌های کهنه آپدیت و فایل‌های موقت	Disk Cleanup	cleanmgr

باز کردن سریع هر ابزار

```
C:\> start ms-settings:windowsupdate     # a Settings page by its URI
C:\> start ms-settings:about
C:\> control                             # classic Control Panel
C:\> explorer .                          # File Explorer in this folder
C:\> compmgmt.msc                        # any console by name

PS C:\> Start-Process taskmgr
PS C:\> Start-Process powershell -Verb RunAs     # new admin window (UAC)
```

لابراتوار: جعبه ابزار مدیر سیستم شما

```
# 1. Turn on extensions and hidden items in File Explorer (View > Show)
# 2. Pin Terminal to the taskbar; set Terminal to open as Administrator
# 3. Try each shortcut: Win+X, Win+R, Ctrl+Shift+Esc, Win+V, Win+L
C:\> perfmon /rel                          # read your Reliability history
C:\> msinfo32                              # note BIOS Mode and Secure Boot
PS C:\> Get-ChildItem Env: | Sort-Object Name | Select-Object -First 10
PS C:\> explorer shell:startup             # what runs when you sign in?
```

خلاصه و کارخانگی

- Win + R، Win + X و Ctrl + Shift + Esc بهترین دوستان مدیر سیستم هستند
- همیشه پسوند فایل‌ها و فایل‌های مخفی را نشان دهید
- Settings برای کارهای مدرن؛ Control Panel و کنسول‌های msc. برای کارهای کلاسیک
- Task Manager و Reliability Monitor: اولین جا برای کمپیوتر کُند یا ناپایدار
- کارخانگی: هر هفت کنسول msc. را از جعبه Run باز کنید
- کارخانگی: یک برنامه startup غیرضروری را غیرفعال کنید و زمان ورود را اندازه بگیرید

تشکر از شما! 🤲

ویدیوها و PDF های رایگان: www.MyWebUniversity.com

سلایدهای این درس: MyWebUniversity.com/presentations

YouTube: @MyWebUniversity-Dari · @MyWebUniversity

وحیدالله لطفی – مؤسس و رئیس IT مای وب یونیورسیتی، و استاد علوم کامپیوتر

یاد بگیرید و به دیگران انتقال دهید